

EUROPEJSKI RZECZNIK
PRAW OBYWATELSKICH

SPRAWOZDANIE ROCZNE 2005
PODSUMOWANIE I DANE STATYSTYCZNE

OBCHODY DZIESIĘCIOLECIA 1995–2005

EUROPEJSKI RZECZNIK
PRAW OBYWATELSKICH

SPRAWOZDANIE ROCZNE 2005
PODSUMOWANIE I DANE STATYSTYCZNE

OBCHODY DZIESIĘCIOLECIA 1995-2005

© Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich 2006 r.

Wszystkie prawa zastrzeżone.

Reprodukcja dla celów edukacyjnych i niekomercyjnych jest dozwolona pod warunkiem powiadomienia o niej właściciela praw autorskich.

Pełny tekst sprawozdania zamieszczony jest na stronie internetowej pod adresem:

<http://www.ombudsman.europa.eu/report/pl/default.htm>

Printed in Belgium

DRUK NA PAPIERZE BIAŁYM BEZCHLOROWYM

WPROWADZENIE

W 2005 r. instytucja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich obchodziła dziesiątą rocznicę działalności. To doniosłe wydarzenie sprzyja refleksji nad osiągnięciami naszej pierwszej dekady, jak również wyznaczeniu optymalnego kierunku przyszłych działań we współpracy z kluczowymi rozmówcami. Dzięki organizacji wielu imprez uzyskaliśmy dokładny obraz dziedzin, w których wszystko przebiega prawidłowo, jak również tego, co jeszcze można zrobić pod względem naszych relacji z instytucjami i organami Unii Europejskiej (UE), z innymi rzecznikami praw obywatelskich oraz, bardziej ogólnie, ze skarżącymi i obywatelami. Zanim jednak szczegółowo omówię rozmaite koncepcje, które się przy tej okazji wyłoniły, chciałbym najpierw przedstawić pewne przemyślenia nad działaniami instytucji w ciągu minionych dziesięciu lat.

Od września 1995 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatrzył ponad 20 000 skarg oraz udzielił pomocy ogromnej liczbie obywateli, odpowiadając na ich wnioski o udzielenie informacji. Po zakończeniu kadencji mój poprzednik, Jacob SÖDERMAN, pierwszy Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich, za jedno z ważniejszych osiągnięć uznał stopień, w jakim różne instytucje i organy UE wykazują gotowość do współpracy z Rzecznikiem przy rozpatrywaniu skarg obywateli. W dziedzinach takich jak zniesienie ograniczeń wiekowych przy rekrutacji, poprawa sytuacji w kwestii opóźnionych płatności, a także ułatwienie dostępu do dokumentów oraz wzrost poszanowania Karty Praw Podstawowych UE, instytucje i organy wykazały wolę współpracy z Rzecznikiem Praw Obywatelskich przy podnoszeniu jakości usług dla obywateli. Zarówno za te, jak i za liczne inne osiągnięcia, my, obywatele Unii, na zawsze pozostaniemy wdzięczni Jacobowi SÖDERMANOWI.

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich pracował nad poprawą administracji Unii, a ponadto dołożył wielu starań w sprawie rozwoju stosunków z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi rzecznikami praw obywatelskich w całej Unii, chcąc zapewnić rzeczywiste poszanowanie praw obywatelskich, w tym praw podstawowych, przysługujących obywatelom i mieszkańcom UE na mocy prawa wspólnotowego. Współpraca ta przebiega głównie pod egidą europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, która w ciągu ostatniej dekady pozwoliła stworzyć nieoceniony mechanizm szybkiego i skutecznego rozpatrywania skarg obywateli. Rok 2005 daje okazję do podsumowania osiągnięć tej sieci od czasu jej utworzenia w Strasburgu w 1996 r., a także do określenia sposobu dalszego wspólnego działania.

Od września 1995 r. Rzecznik Praw Obywatelskich pracował nieustrudzenie nad podniesieniem wiedzy obywateli o przysługujących im prawach, w szczególności o prawie do składania skarg i dochodzenia zadośćuczynienia. Za przejaw sukcesu tych inicjatyw można uznać fakt, że obecnie do Rzecznika Praw Obywatelskich wpływa ponad 300 skarg miesięcznie, przy czym w 2005 r. odnotowano najwyższą ich liczbę.

Stosunki Rzecznika Praw Obywatelskich z instytucjami i organami UE

Oczywiście byłoby znacznie lepiej, gdyby obywatele nigdy nie musieli zwracać się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, a ich skargi rozpatrywane byłyby na możliwie wczesnym etapie przez organ administracji, którego dotyczy skarga. Obywatelom jest obojętne, kto rozwiąże ich problem. Często po prostu potrzebują wyjaśnienia, uzasadnienia, przeprosin lub porady, które powinien zapewnić sam zainteresowany organ.

Kiedy obywatel odczuwa potrzebę złożenia skargi, chciałby, aby problem został rozwiązany jak najszybciej i skutecznie. Moim zdaniem rozwiązanie zaproponowane przez dany organ jest szybsze i w ostatecznym rozrachunku bardziej zadowolające dla stron, ponieważ instytucja zyskuje uznanie za rozwiązanie problemu, co zwiększa jej wiarygodność w oczach skarżącego i zapewnia wynik korzystny dla wszystkich zainteresowanych. Innymi słowy, sposób, w jaki administracja publiczna reaguje na skargi, stanowi podstawowy wyznacznik jej otwarcia na problemy obywateli. Jest to główne przesłanie, które starałem się przekazywać podczas różnych imprez organizowanych wspólnie z instytucjami i organami UE w roku jubileuszowym.

Każda z instytucji i organów UE może przyczynić się do poprawy stosunków z obywatelami. Niezależnie od tego, czy zajmujemy się problemami wynikającymi z umów, zapewnieniem dostępu do dokumentów czy wyjaśnianiem powodów, dla których kandydat nie został wybrany, analiza skarg pozwala nam dowiedzieć się, jak lepiej służyć społeczeństwu. Końcowym wynikiem całego procesu jest fakt, że działalność Rzecznika Praw Obywatelskich przynosi korzyści wszystkim, którzy na pewnym etapie stykają się z instytucjami – a nie tylko tym, którzy składają skargi.

Skargi są często objawem poważniejszych, bardziej złożonych lub systemowych problemów lub zagadnień. Jedną z funkcji Rzecznika Praw Obywatelskich jest rozpoznawanie problemów i informowanie o metodach ich rozwiązywania. W tym charakterze Rzecznik nie tylko pełni funkcję zewnętrznego mechanizmu kontroli, ale także stanowi cenne źródło informacji dla kierownictwa instytucji, ponieważ może być pomocny w doskonaleniu działalności organów, wskazując dziedziny wymagające poprawy.

W związku z powyższym nieocenionym narzędziem jest Europejski Kodeks Dobrej Praktyki Administracyjnej. Kodeks, zatwierdzony przez Parlament Europejski w 2001 r., wyjaśnia obywatelom, czego mają prawo oczekiwać od administracji europejskiej. Jednocześnie pełni rolę przydatnego przewodnika dla urzędników, zachęcającego do stosowania najwyższych standardów administrowania. Nowe wydanie kodeksu opublikowano w 2005 r. w 24 językach. W Europie i poza nią rozpowszechniono ponad 100 000 egzemplarzy. W odpowiedzi urzędy administracji krajowej i władze lokalne, szkoły i wyższe uczelnie, ośrodki szkoleniowe i biblioteki publiczne, a także indywidualni obywatele wystąpili z prośbą o egzemplarze przeznaczone do dalszej dystrybucji. Jest to prawdziwy sukces na skalę europejską. Kodeks został przystosowany do potrzeb krajowych, regionalnych i lokalnych organów administracji, od Portugalii po Włochy, od Walonii po Grecję i od Rumunii po Chorwację. Ponieważ kodeks europejski przyjęło tak wiele organów administracji w całej Europie, nadal mam nadzieję, że zostanie on przyjęty przez wszystkie instytucje i organy UE, być może w formie umowy międzyinstytucjonalnej. Związane z tą sprawą spotkania, które odbyłem w 2005 r. z przewodniczącym Komisji Europejskiej José Manuelem BARROSO i wiceprzewodniczącymi Margot WALLSTRÖM i Siimem KALLASEM, dały bardzo pozytywne wyniki i mam wielką nadzieję, że poczynimy szybkie postępy w realizacji tego projektu. Byłby to wyraźny przejaw obopólnej chęci współpracy na rzecz obywateli w najbliższych latach.

W 2005 r. za wielce obiecujące posunięcie uznałem przyjęty przez Komisję komunikat wprowadzający nową wewnętrzną procedurę reagowania w związku z dochodzeniami Rzecznika Praw Obywatelskich. Komunikat przewiduje przekazanie kontroli politycznej nad każdym przypadkiem poszczególnym komisarzom, przy jednoczesnym utrzymaniu istotnej roli Sekretariatu Generalnego. Przyjmuję z zadowoleniem tę nową procedurę, która w moim rozumieniu ma na celu zwiększenie spójności i jakości odpowiedzi udzielanych przez Komisję, jak również zapewnienie szybkiej reakcji na zalecenia i uwagi Rzecznika Praw Obywatelskich. Istotne jest, aby Komisja, której dotyczy około 70% dochodzeń prowadzonych przez Rzecznika, przejęła wiodącą rolę w rozpatrywaniu przypadków niewłaściwego administrowania, jak również w propagowaniu kultury obsługi obywateli. Niniejsze sprawozdanie roczne zawiera liczne przykłady spraw, w których Komisja rzeczywiście szybko i konstruktywnie zareagowała na zgłoszone przeze mnie problemy.

Współpraca w ramach europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich od wielu lat ściśle współpracuje ze swoimi kolegami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym za pośrednictwem europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich. Główny cel sieci jest dzisiaj równie ważny i aktualny jak w chwili jej powstania:

jest nim faktyczne stosowanie przysługujących obywatelom i mieszkańcom praw wynikających z prawa UE.

Za wdrożenie prawa UE odpowiadają w znacznej mierze organy administracyjne państw członkowskich. W praktyce poszanowanie tych praw na mocy przepisów UE zależy w dużym stopniu od jakości ich codziennej pracy oraz zakresu, w jakim organom kontroli, w tym rzecznikom praw obywatelskich, uda się upowszechnić wysoką jakość administrowania oraz zapewnić w razie potrzeby skuteczne środki. Zagadnienie to nabiera znaczenia ze względu na ciągle rosnący zakres i natężenie współpracy między organami różnych państw członkowskich i instytucjami UE. W celu ochrony praw i zapewnienia skutecznych środków zaradczych współpraca między rzecznikami praw obywatelskich powinna być równie ścisła jak współpraca między organami administracyjnymi.

Mając to na uwadze, w 2005 r. zbadałem możliwość dalszego wzmocnienia i promowania roli rzeczników praw obywatelskich w warunkach zmieniającej się europejskiej kultury prawnej i politycznej. Wysunąłem argument, że w tym celu sieć powinna bardziej wyeksponować wartość dodatkową, którą obywatele zyskują dzięki tej współpracy, i to zarówno wobec samych obywateli, jak i władz politycznych na wszystkich szczeblach Unii. Jeśli chodzi o polityków, ciągle pozostaje jeszcze bardzo wiele do zrobienia. Musimy szeroko przekonywać o tym, że różnorodność nie powinna stanowić przeszkody w pełnym uznaniu roli rzeczników praw obywatelskich w licznych nowych europejskich planach politycznych, stale opracowywanych przez władze państw członkowskich oraz instytucje i organy UE.

Ogłosiłem, że chcąc przyczynić się do stworzenia bardziej przejrzystego publicznego wizerunku naszej współpracy, mój urząd planuje zainwestowanie środków w szersze wykorzystanie Internetu w celu komunikowania się ze społeczeństwem i ze współpracownikami. Planujemy wprowadzenie na stronie internetowej Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich interaktywnego przewodnika „Kto może mi pomóc?”, kierującego obywateli do odpowiedniego rzecznika praw obywatelskich, czy to na szczeblu europejskim, krajowym czy regionalnym. W ramach sieci przez dwa najbliższe lata będziemy również pracować nad oświadczeniem wyjaśniającym obywatelom, czego mogą oczekiwać, zwracając się do rzecznika praw obywatelskich w ramach sieci. Rozważamy możliwość przyjęcia oświadczenia na szóstym seminarium krajowych rzeczników praw obywatelskich, które odbędzie się w 2007 r. w Strasburgu. I chociaż mam pełną świadomość, jak ostrożnie należy sformułować takie oświadczenie, jestem przekonany, że pojmujemy rolę i działalność rzecznika praw obywatelskich na tyle podobnie, aby przygotowanie oświadczenia było możliwe w zaproponowanym przeze mnie terminie. Tego rodzaju informacja byłaby cenna nie tylko dla obywateli, którym usługi rzecznika praw obywatelskich okazały się potrzebne poza terytorium ich państwa członkowskiego, ale powinna także stanowić główny punkt odniesienia w relacjach rzeczników praw obywatelskich i decydentów politycznych, zarówno prowadzonych wspólnie, jak i indywidualnie. Sam proces opracowywania oświadczenia z pewnością przyczyni się do wypromowania i pogłębienia możliwości wzajemnego uczenia się, a zatem okaże się cennym doświadczeniem. Tego typu zadanie może więc jedynie wzmocnić dotychczas prowadzoną współpracę.

Relacje Rzecznika Praw Obywatelskich z obywatelami i potencjalnymi skarżącymi

Głównym celem starań Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz ścisłej współpracy z instytucjami i organami UE oraz z rzecznikami praw obywatelskich w całej Unii jest zapewnienie obywatelom optymalnego poziomu usług. Aby jak najlepiej służyć obywatelom Unii, w 2005 r., podczas obchodów dziesiątej rocznicy działalności, organizowaliśmy imprezy dla przedstawicieli mediów, organizacji pozarządowych, grup interesów, regionalnych i lokalnych biur przedstawicielskich oraz ogółu obywateli. Uznaliśmy, że warto poruszyć tematy, które w najbliższych latach mogą okazać się pomocne w podnoszeniu wiedzy o prawie do złożenia skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich, co ma na celu korzystną dla wszystkich poprawę działania administracji UE.

Przyznano, że w kwestii dostarczania właściwych informacji właściwym osobom pozostaje jeszcze wiele do zrobienia. W zakresie podnoszenia świadomości Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich musi sprostać dwóm pilnym wyzwaniom: wielu ludzi nie wie, kim jest Rzecznik Praw Obywatelskich, inni nie wiedzą nawet, czym się zajmuje UE. Wszelkie opracowane przez nas materiały informacyjne muszą poruszać te dwa zagadnienia w jasny i prosty sposób. Rzecznik Praw

Obywatelskich powinien bardziej akcentować swoją obecność w Internecie. Powinniśmy też lepiej docierać do potencjalnych skarżących. Instytucje UE powinny systematycznie informować osoby, z którymi się kontaktują, o ich prawie do składania skarg.

Również Rzecznik Praw Obywatelskich powinien przekonywać obywateli, że składanie skarg jest bardzo proste. Rzecznik Praw Obywatelskich oferuje usługi stosunkowo szybkie, a przy tym bezpłatne i elastyczne. Tym, którzy w razie złożenia skargi obawiają się negatywnych reakcji instytucji, nieustannie wyjaśniam, że każda próba działania na niekorzyść osoby korzystającej z przysługującego jej prawa do złożenia skargi do Rzecznika, lub groźba o podobnym charakterze, będzie sama w sobie uważana za przypadek niewłaściwego administrowania. Instytucje i organy UE powinny poczynić niezbędne kroki, aby ich urzędnicy o tym wiedzieli i odpowiednio postępowali.

Wnioski

Dla Unii Europejskiej nadszedł czas próby. Obywatele Francji i Holandii głosowali przeciwko ratyfikacji konstytucji dla Europy, stale spada liczba głosujących w wyborach europejskich, a Unia wciąż walczy ze swoim wizerunkiem wyizolowanej biurokracji utworzonej przez elitę polityczną. Według ostatnich wskazań Eurobarometru tylko 38% społeczeństwa ma poczucie, że „mój głos liczy się w UE”.

Urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich powołano w celu przybliżenia Unii obywatelom oraz nadania administracji UE „ludzkiej twarzy”. Najważniejszą cechą tej instytucji jest to, że Rzecznik Praw Obywatelskich jest osobą fizyczną, komunikującą się osobiście z obywatelami, którzy do niego piszą, rozpatrującą zgłaszane przez nich sprawy i poszukującą sposobu rozwiązania problemów. Każdy taki przypadek „mikrokomunikacji” pomaga w nadaniu ludzkiego charakteru administracji UE i przybliżeniu jej do obywatela. Rzecznik Praw Obywatelskich jest kluczowym elementem struktury budowania zaufania obywateli do instytucji. Może pomóc w promowaniu konstruktywnego dialogu między obydwoma stronami.

Jak to ujął jeden ze skarżących, „Dla mnie sprawa nareszcie się skończyła i mam nadzieję, że jeśli chodzi o moją działalność, ściśle związaną z Europą, mogę teraz otworzyć nowy rozdział. Pragnę Panu podziękować za pomocną mediację. Pańska instytucja jest bardzo istotnym ogniwem umożliwiającym obywatelom polubowne rozwiązywanie drażliwych problemów, z jakimi mogą się zetknąć w instytucjach europejskich.”

Rzecznik Praw Obywatelskich nie może działać sam. Zapewnienie administrowania najwyższej jakości to zadanie, które musimy wykonać wspólnie z instytucjami i organami UE. Dotrzymywanie obietnic, wprowadzenie odpowiednich mechanizmów zadośćuczynienia, uczenie się na błędach, przejrzysty sposób pracy oraz pozwolenie na kontrolę społeczną to istotne środki budowania zaufania wśród obywateli. Ponadto Rzecznik Praw Obywatelskich powinien zgodnie i systematycznie współpracować ze swoimi kolegami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym w celu zapewnienia pełnego poszanowania praw obywateli w całej Unii. Powinien wreszcie stale zwracać się do obywateli i potencjalnych skarżących, aby uświadomić im zakres usług świadczonych przez Rzecznika.

Jako Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich dołożę wszelkich starań, aby, korzystając z osiągnięć pierwszej dekady, w pełni wykonać powierzone mi zadanie przybliżenia Unii obywatelom i nadania administracji UE „ludzkiej twarzy”.

Strasburg, 14 lutego 2006 r.

P. Nikiforos DIAMANDOUROS

PODSUMOWANIE

Jedenaste roczne sprawozdanie Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich skierowane do Parlamentu Europejskiego podsumowuje działalność Rzecznika w 2005 r. Jest to trzecie sprawozdanie roczne przedstawione przez P. Nikiforosa DIAMANDOUROSA, który rozpoczął pracę na stanowisku Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich 1 kwietnia 2003 r.

STRUKTURA SPRAWOZDANIA

Sprawozdanie składa się z sześciu rozdziałów i pięciu załączników. Rozpoczyna się od wstępu Rzecznika, w którym wymienia on najważniejsze działania i osiągnięcia minionego roku oraz określa priorytety na przyszłość. Niniejsze podsumowanie stanowi rozdział pierwszy.

W rozdziale drugim opisano procedury stosowane przez Rzecznika przy rozpatrywaniu skarg i prowadzeniu dochodzeń. Podkreślono w nim nowe istotne zmiany oraz dokonano przeglądu skarg rozpatrzonych w ciągu roku, łącznie z analizą tematyczną decyzji w sprawach zamkniętych po zakończeniu dochodzenia. Analiza ta obejmuje najważniejsze wnioski prawne i fakty zawarte w decyzjach Rzecznika w roku 2005.

Rozdział trzeci zawiera wybrane streszczenia decyzji podjętych przez Rzecznika, odzwierciedlające zakres tematów i instytucji, których dotyczyły skargi, jak również dochodzenia z własnej inicjatywy. Streszczenia dotyczą wszystkich decyzji podanych w analizie tematycznej przedstawionej w rozdziale drugim. Streszczenia decyzji w sprawie skarg zostały sklasyfikowane najpierw według rodzaju wniosków lub wyniku dochodzenia, a następnie według instytucji lub organu, których dotyczyły skargi. Streszczenia decyzji wynikających z dochodzeń wszczętych przez Rzecznika z własnej inicjatywy omówiono w końcowej części rozdziału.

Rozdział czwarty opisuje stosunki z innymi instytucjami i organami Unii Europejskiej. Na początku podkreśla znaczenie konstruktywnych stosunków Rzecznika Praw Obywatelskich w pracy z innymi instytucjami i organami, a następnie wymienia różne związane z tym zagadnieniem spotkania i imprezy, które odbyły się w 2005 r.

Rozdział piąty odnosi się do relacji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z krajowymi, regionalnymi i lokalnymi rzecznikami w Europie i poza jej granicami. Opisuje szczegółowo działania europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich oraz udział Rzecznika w seminariach, konferencjach i posiedzeniach.

Rozdział szósty dotyczy działań Rzecznika w sferze informacji i komunikacji. Rozdział ten dzieli się na sześć podrozdziałów, poświęconych najważniejszym wydarzeniom roku, wizytom informacyjnym Rzecznika, konferencjom i spotkaniom z jego udziałem i jego pracowników, stosunkom z mediami, publikacjom oraz komunikacji przez Internet.

Załącznik A zawiera dane statystyczne dotyczące działalności Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich w 2005 r. Załączniki B i C zawierają szczegółowe informacje dotyczące odpowiednio budżetu Rzecznika oraz polityki zatrudnienia. W załączniku D znajduje się spis decyzji wymienionych w rozdziale trzecim, uszeregowanych według numerów spraw, przedmiotu i rodzaju zaskarżanych przypadków niewłaściwego administrowania. Załącznik E opisuje procedurę wyboru Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i omawia ponowny wybór p. DIAMANDOUROSA na to stanowisko w styczniu 2005 r.

STRESZCZENIE

Misja Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

Urząd Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich został utworzony na mocy Traktatu z Maastricht jako aspekt obywatelstwa Unii Europejskiej. Rzecznik Praw Obywatelskich rozpatruje skargi dotyczące przypadków niewłaściwego administrowania w działaniach instytucji i organów wspólnotowych, z wyłączeniem Trybunału Sprawiedliwości oraz Sądu Pierwszej Instancji wykonujących swoje funkcje sądowe. Współpracując z Parlamentem Europejskim, Rzecznik Praw Obywatelskich zdefiniował „niewłaściwe administrowanie”, uwzględniając nieprzestrzeganie praw człowieka, rządów prawa i zasad dobrej administracji.

Rzecznik nie tylko odpowiada na skargi składane przez osoby fizyczne, przedsiębiorstwa i stowarzyszenia, ale również wszczyna dochodzenia z własnej inicjatywy oraz wychodzi naprzeciw obywatelom, aby informować ich o przysługujących im prawach i możliwościach egzekwowania tych praw.

Skargi i dochodzenia w 2005 r.

W 2005 r. Rzecznik Praw Obywatelskich otrzymał 3 920 skarg, co stanowi wzrost o 5% w porównaniu do 2004 r.¹. Rekordową liczbę, sięgającą 59% wszystkich skarg złożonych do Rzecznika w 2005 r., przysłano drogą elektroniczną, pocztą elektroniczną lub za pomocą formularza do składania skargi, zamieszczonego na stronie internetowej Rzecznika. W 3 705 przypadkach skargi zostały wysłane przez indywidualnych obywateli, natomiast 215 złożyły stowarzyszenia lub przedsiębiorstwa.

W ponad 75% tych spraw Rzecznik Praw Obywatelskich potrafił udzielić pomocy skarżącym, otwierając dochodzenie, przekazując sprawę właściwemu organowi lub udzielając porady na temat organu, do którego należy się zwrócić, aby szybko i skutecznie znaleźć rozwiązanie problemu. Na podstawie otrzymanych skarg w minionym roku wszczęto łącznie 338 nowych dochodzeń (w tym jedno łącznie dochodzenie obejmujące 389 pojedynczych skarg). Ponadto Rzecznik Praw Obywatelskich otworzył pięć dochodzeń z własnej inicjatywy.

W 2005 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich prowadził łącznie 627 dochodzeń, z których 284 stanowiły kontynuację spraw rozpoczętych w 2004 r.

Podobnie jak w latach poprzednich większość dochodzeń dotyczyła Komisji Europejskiej (68% łącznej liczby). Ponieważ Komisja jest główną instytucją wspólnotową podejmującą decyzje mające bezpośredni wpływ na obywateli, jest rzeczą naturalną, że stanowi główny obiekt wnoszonych przez nich skarg. Siedemdziesiąt trzy dochodzenia dotyczyły Europejskiego Biura Doboru Kadr (EPSO), 58 – Parlamentu Europejskiego, a 14 – Rady Unii Europejskiej.

Główne zarzuty dotyczące niewłaściwego administrowania to: brak przejrzystości, w tym odmowa udzielenia informacji (188 spraw), niesprawiedliwe traktowanie i nadużycie władzy (132 sprawy), dyskryminacja (103 sprawy), niezadowolający tryb postępowania (78 spraw), nieuzasadnione opóźnienie (73 sprawy), niedbałość (44 sprawy), zaniedbanie obowiązków, co oznaczaniemwypelnienie przez Komisję Europejską roli „strażnika Traktatu” wobec państw członkowskich (37 spraw) oraz pomyłki prawne (29 spraw).

Łącznie 3 269 indywidualnych próśb o udzielenie informacji otrzymano pocztą elektroniczną, w porównaniu z liczbą około 3 200 w 2004 r. i 2 000 w 2003 r.

Wyniki dochodzeń Rzecznika

W 2005 r. Rzecznik Praw Obywatelskich zamknął 312 dochodzeń, w tym 302 dochodzenia w sprawie skarg i dziesięć dochodzeń z własnej inicjatywy. Ich wyniki omówiono poniżej:

¹ Należy zauważyć, że 335 spośród tych skarg dotyczyło tego samego tematu i zostało objętych łącznym dochodzeniem (patrz streszczenie sprawy 3452/2004/JMA i innych spraw opisanych w podrozdziale „Sprawy, w których nie stwierdzono niewłaściwego administrowania”).

Sprawy, w których nie stwierdzono niewłaściwego administrowania

W 114 sprawach w wyniku dochodzenia Rzecznika Praw Obywatelskich nie stwierdzono niewłaściwego administrowania. Taki wynik dochodzenia nie zawsze jest negatywny dla skarżącego, który otrzymuje przynajmniej przeprosiny lub pełne wyjaśnienie ze strony danej instytucji lub organu na temat ich działania. Przykładowo:

- Komisja Europejska wyjaśniła powody swojej decyzji o odstąpieniu od wszczęcia dochodzenia przeciwko władzom Hiszpanii w sprawie zarzutu o dyskryminację ze względu na orientację seksualną. Komisja stwierdziła, że konkretne problemy, z jakimi zetknęli się skarżący – obywatel Hiszpanii i obywatel Argentyny – wykraczały poza zakres prawa wspólnotowego. Zgodnie z propozycją Komisji, aby dochodzić zadośćuczynienia na szczeblu krajowym, skarżący złożyli skargę do hiszpańskiego rzecznika praw obywatelskich. (1687/2003/JMA)
- W wyniku skargi złożonej przez organizację pozarządową European Citizen Action Service (ECAS) Rzecznik stwierdził, że stosowane przez Komisję minimalne standardy w zakresie konsultacji z zainteresowanymi stronami na temat przyszłości funduszy strukturalnych są wystarczająco jasne i w omawianej sprawie Komisja zastosowała się do tych standardów. Nie wykluczył jednak, że można było wyrazić minimalne standardy w sposób bardziej zrozumiały, jak również tego, że w niektórych przypadkach bardziej międzysektorowy i całościowy sposób podejścia do konsultacji mógłby okazać się właściwy; poinformował więc ECAS o możliwości przedstawienia Komisji odpowiednich wniosków. (948/2004/OV)
- Dochodzenie Rzecznika Praw Obywatelskich w sprawie bezpłatnego wypożyczania książek z bibliotek publicznych umożliwiło wyjaśnienie zarówno powodów decyzji Komisji o wszczęciu postępowania przeciwko Hiszpanii o naruszenie przepisów, jak i możliwości właściwego wdrożenia odpowiedniej dyrektywy wspólnotowej bez naruszenia zasady bezpłatnego wypożyczania książek. Działanie podjęte przez Rzecznika Praw Obywatelskich opierało się na 389 skargach zarzucających Komisji, że decyzja o wszczęciu postępowania przeciwko Hiszpanii zagraża istnieniu bibliotek publicznych stanowiących podstawową usługę publiczną i jest sprzeczna z podstawowymi prawami obywateli w zakresie dostępu do kultury. Dochodzenie zostało zamknięte po otrzymaniu przez Rzecznika informacji Komisji o przekazaniu sprawy do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości. (3452/2004/JMA i inne sprawy)

Nawet w przypadku gdy Rzecznik nie stwierdzi niewłaściwego administrowania, może wskazać instytucji lub organowi sposób lepszego administrowania w przyszłości. W takich przypadkach Rzecznik przedstawia dodatkową uwagę, tak jak to uczynił na przykład w następujących sprawach:

- Rzecznik zaproponował Komisji przegląd jej wewnętrznych zasad rejestrowania rozmów telefonicznych dotyczących przetargów. Nastąpiło to w wyniku dochodzenia dotyczące zasadności rozmowy telefonicznej, która odbyła się między służbami Komisji i uczestniczącym w przetargu konkurentem skarżącego. Rzecznik nie znalazł dowodów niewłaściwego postępowania, ale zauważył, że Komisja łatwiej rozwiałaby obawy skarżącego, gdyby mogła przedstawić pisemny zapis tej rozmowy telefonicznej. (1808/2004/JMA)
- W następstwie dochodzenia w sprawie skarg, że przy swoich głównych budynkach w Brukseli Komisja i Rada nie zapewniają wystarczającej liczby miejsc parkingowych przeznaczonych dla osób niepełnosprawnych, Rzecznik z zadowoleniem przyjął wystąpienia obydwu instytucji do władz belgijskich o zapewnienie dodatkowych miejsc do parkowania i poprosił, aby informowano go o wynikach. Ponadto zachęcił Radę do ponownego rozważenia polityki ograniczania dostępu do własnych parkingów osobom niepełnosprawnym ze względów bezpieczeństwa i zasugerował, aby w tym względzie wzięła przykład z Komisji. (2415/2003/JMA i 237/2004/JMA)

- Mając na względzie poprawę skuteczności i przejrzystości relacji z obywatelami, Rzecznik poinformował, że Komisja powinna wyjaśnić procedury rozpatrywania skarg dotyczących korzystania z pomocy finansowej UE. Było to skutkiem dochodzenia w sprawie sposobu rozpatrzenia przez Komisję skargi dotyczącej ograniczenia dotacji przez władze regionalne w Madrycie. W wyniku dochodzenia Rzecznika Komisja wyraziła zgodę na udostępnienie informacji skarżącemu; przyznała się przy tym do opóźnienia w poinformowaniu go o sposobie rozpatrzenia sprawy i przepraszała za to zaniedbanie. (274/2004/JMA)
- Europejskie Biuro Doboru Kadr (EPSO) wyraziło zgodę na to, aby w przyszłości w powiadomieniach o warunkach konkursu podawano informacje, że i) zaproszenie do udziału w testach wstępnych nie oznacza automatycznie, że w pełni sprawdzono kwalifikacje kandydata oraz ii) pisemne testy kandydatów, których kwalifikacje uznano w późniejszym terminie za niewystarczające, nie będą oceniane. Działanie to jest skutkiem kolejnej uwagi zgłoszonej przez Rzecznika w świetle dochodzenia w sprawie skargi obywatela Węgier, który zgłosił się do udziału w otwartym konkursie na stanowisko tłumacza pomocniczego. W opinii Rzecznika zamieszczenie tego typu informacji pozwoli zapobiec nieporozumieniom i poprawić relacje z kandydatami. (839/2004/MHZ)

Sprawy rozwiązane przez instytucję i rozwiązania polubowne

W miarę możliwości Rzecznik Praw Obywatelskich próbuje osiągnąć pozytywny wynik, zadowolający zarówno dla skarżącego, jak i dla instytucji, przeciw której wniesiono skargę. Współpraca instytucji i organów wspólnotowych jest zasadniczym warunkiem osiągania takich wyników, które z kolei przyczyniają się do poprawy stosunków między instytucjami a obywatelami i do unikania kosztownych i czasochłonnych sporów sądowych.

W 2005 r. 89 spraw rozwiązały same instytucje lub organy w następstwie skargi do Rzecznika. Przykładowo:

- Komisja sama zamknęła sprawę opóźnienia płatności, wniesioną przez niemieckiego dziennikarza naukowego; wyjaśniła powody opóźnienia i zgodziła się na wypłatę odsetek. Potwierdziła przy tym, że w międzyczasie podjęła działania w celu przyspieszenia wypłat należnych ekspertom. Skarżący następnie potwierdził, że należność za ostatni kontrakt otrzymał w ciągu zaledwie 30 dni. (1266/2005/MF)
- Rada pomogła Rzecznikowi w zakończeniu sprawy dotyczącej rozwiązania umowy z cywilnym ekspertem ds. informatyki z Misji Policyjnej Unii Europejskiej (EUPM) w Sarajewie; w wyniku tego działania EUPM zgodziła się na wypłacić skarżącemu wynagrodzenie należne za okres upływający z dniem zakończenia obowiązywania umowy. Skarżący wniósł o oczyszczenie go przez Radę z wszelkich wniesionych przeciwko niemu zarzutów; w odniesieniu do tego roszczenia Rzecznik stwierdził, że skarżący miał podstawy, by uznać, iż wynik dochodzenia przeprowadzonego przez Rzecznika w poprzedniej dotyczącej go sprawie oznacza oczyszczenie jego dobrego imienia, ponieważ stwierdzono, że w tamtym przypadku prawa skarżącego do obrony nie były przestrzegane. (471/2004/OV)
- Komisja ujawniła dwa pisma wystosowane przez nią do władz Wielkiej Brytanii w postępowaniu o naruszenie przepisów, a także odpowiedź udzieloną przez Wielką Brytanię i przepraszała za nieuzasadnione opóźnienie w rozpatrzeniu wniosku o udostępnienie tych dokumentów. W wyniku dalszych dochodzeń Komisja wyraziła ponadto zgodę na udostępnienie skarżącemu trzech płyt CD-ROM zawierających informacje przesłane Komisji przez władze Wielkiej Brytanii w celu poparcia ich sprawy. Postępowanie o naruszenie przepisów dotyczyło zarzutu przeciwko władzom Wielkiej Brytanii o niezastosowanie się do przepisów prawa wspólnotowego w sprawie wielkiego składowiska odpadów usytuowanego w pobliżu domów skarżących. (3381/2004/TN)

W przypadku gdy Rzecznik stwierdza niewłaściwe administrowanie, dąży on w miarę możliwości do rozwiązania polubownego. W niektórych przypadkach do rozwiązania polubownego można

doprowadzić, jeżeli instytucja lub organ, którego dotyczy skarga, zaproponuje skarżącemu odszkodowanie. Wszystkie takie propozycje czynione są *ex gratia*: oznacza to, że nie wiążą się z uznaniem odpowiedzialności prawnej i nie stwarzają precedensu.

W 2005 r. zaproponowano 22 rozwiązania polubowne. Siedem spraw zamknięto w 2005 r. po osiągnięciu rozwiązania polubownego (w tym jedną sprawę, w której propozycję złożono w 2004 r.). Pod koniec 2005 r. nadal rozpatrywano 18 propozycji rozwiązań polubownych, w tym dwóch spraw, w których Rzecznik poprosił Komisję o ponowne zbadanie odrzuconych uprzednio propozycji, przedstawionych w 2004 r. Oto przykładowe polubowne rozwiązania z 2005 r.:

- Komisja zgodziła się wypłacić odszkodowanie w wysokości 596 euro skarżącemu, którego sprawa nie została rozpatrzona w należyty sposób i w odpowiednim czasie. Komisja przyznała, że z powodu kilku nieporozumień i pomyłek administracyjnych skarżący nie otrzymał zapłaty w odpowiednim terminie. Dodała, że szereg elementów rozpoznanych przez Rzecznika oraz wyjątkowe okoliczności sprawy były powodem wysunięcia propozycji wypłacenia skarżącemu kwoty 596 euro tytułem odszkodowania. Kwota ta odpowiada kwocie odsetek należnych od niezapłaconej w terminie należności. (1772/2004/GG)
- W następstwie dochodzenia Rzecznika w sprawie kampanii informacyjnej przeprowadzonej w Finlandii przez Parlament przy wyborach do Parlamentu Europejskiego w czerwcu 2004 r. instytucja ta obiecała, że jej biuro informacyjne w Helsinkach zwróci w przyszłości większą uwagę na kwestię stosowanych języków. Zgromadzenie Szwedzkie w Finlandii wniosło skargę, że plakaty stanowiące element kampanii informacyjnej wydano jedynie w fińskiej wersji językowej. Parlament uznał uchybienia, które wystąpiły podczas kampanii, jak również fakt, że udział procentowy ludności fińskiej mówiącej po szwedzku nie ma wpływu na status tego języka jako urzędowego języka UE ani na jego status wynikający z konstytucji Finlandii. (1737/2004/TN)
- Komisja zgodziła się wypłacić kwoty 1000 euro obywatelce portugalskiej w duchu pojednania, uznawszy fakt, że Komisja mogła podjąć odpowiednie działania, by poinformować skarżącą o niemożności rozpoczęcia pracy przed datą faktycznego objęcia przez nią stanowiska. Skarżąca zarzuciła Komisji niesprawiedliwe traktowanie, ponieważ Komisja podjęła decyzję o niemożności podjęcia przez nią pracy w charakterze operatorki centrum informacji telefonicznej dopiero po tym, jak skarżąca już zaczęła pracować. Wyraziła także sprzeciw wobec zasad, na które powołała się Komisja, uznając, że skarżąca nie jest właściwą osobą do podjęcia pracy telefonistki. W odniesieniu do powołania się na wspomniane zasady Komisja nie zgodziła się z poglądem Rzecznika o ewentualnym niewłaściwym administrowaniu z jej strony. (1336/2003/IP)

Uwagi krytyczne, zalecenia wstępne i sprawozdania specjalne

W przypadku gdy nie uda się osiągnąć polubownego rozwiązania, Rzecznik zamyka sprawę, wystosowując uwagę krytyczną lub sporządzając zalecenie wstępne.

Uwagę krytyczną stosuje się wówczas, gdy dana instytucja nie jest w stanie wyeliminować przypadku niewłaściwego administrowania, gdy wydaje się, że nie ma ono konsekwencji ogólnych, a dalsze działania Rzecznika nie wydają się konieczne. Uwaga krytyczna stanowi dla skarżącego potwierdzenie, że skarga jest zasadna i wskazuje danej instytucji lub organowi błędne działania celem uniknięcia w przyszłości podobnych przypadków niewłaściwego administrowania. W 2005 r. Rzecznik Praw Obywatelskich sporządził 29 uwag krytycznych. Przykładowo:

- Rzecznik skrytykował Radę za nierozpatrzenie prośby o publiczny dostęp do dokumentów we właściwy i uważny sposób. Krytyka ta jest następstwem dochodzenia, które ujawniło, że w przeciwieństwie do wstępnie udzielonej skarżącemu przez Radę odpowiedzi dotyczącej liczby dokumentów w sprawie faktycznie istniało jeszcze wiele dokumentów dodatkowych. W wyniku dochodzenia Rzecznika skarżący uzyskał dostęp do dodatkowych dokumentów. Ponieważ Rada wprowadziła w tym zakresie nowe przepisy wewnętrzne, Rzecznik wyraził przekonanie, że w przyszłości problemy w rodzaju rozpoznanych w tej sprawie nie będą już występowały. (1875/2005/GG)

- Rzecznik skrytykował Komisję w sprawie o opóźnienie płatności na rzecz małego przedsiębiorstwa niemieckiego, które było podwykonawcą w projekcie Galilei. Dochodzenie to ujawniło bardziej ogólny problem: w razie opóźnienia płatności przez Komisję warunki umowne nie zobowiązują ani nie zachęcają głównego wykonawcy do występowania o odsetki w imieniu podwykonawców. Dlatego Rzecznik zaproponował, aby Komisja rozważyła zmianę standardowych umów tak, aby w takich przypadkach wypłata odsetek następowała automatycznie. Komisja zgodziła się dążyć do uwzględnienia interesów małych i średnich przedsiębiorstw w przyszłych standardowych umowach w stopniu zgodnym z interesem finansowym Wspólnoty oraz z obowiązującymi przepisami. (530/2004/GG)
- Rzecznik skrytykował OLAF ze względu na sposób rozpatrzenia doniesienia o podejrzeniu o nielegalne działania w organie Wspólnoty, złożonego przez niemieckiego urzędnika. Zarzut skarżącego dotyczył braku informacji ze strony OLAF po upływie okresu, który powinien wystarczyć do przeprowadzenia dochodzenia w sprawie skargi. Rzecznik stwierdził, że zgodnie z przepisami OLAF ma obowiązek podania informatorowi informacji o przewidywanym terminie zakończenia dochodzenia. (140/2004/PB)

Bardzo istotne jest, aby instytucje i organy, które otrzymały uwagi krytyczne od Rzecznika, podejmowały działania w celu rozwiązania zaległych problemów oraz zapobiegały przypadkom niewłaściwego administrowania w przyszłości. W 2005 r. Komisja poinformowała Rzecznika o podjęciu dalszych działań wynikających z przyjęcia 18 uwag krytycznych. Były to między innymi następujące przypadki:

- Sprawa, w której Rzecznik skrytykował Komisję za nieudzielenie zadowalającego wyjaśnienia ws. czasu trwania dochodzenia, które trwało prawie trzy lata. Komisja, która odniosła się wcześniej do czynników ogólnych, takich jak duże obciążenie pracą, mogących powodować opóźnienia, poinformowała Rzecznika, że dołoży starań, aby w razie wystąpienia w przyszłości podobnej sytuacji udzielić bardziej szczegółowych wyjaśnień. (2229/2003/MHZ)
- Sprawa, w której Rzecznik skrytykował odpowiedź Reprezentacji Komisji w Kopenhadze na prośbę skarżącego o udzielenie informacji o przetwarzaniu dotyczących go danych. Komisja wyraziła ubolewanie, że Reprezentacja złamała wspólnotowe przepisy o ochronie danych i stwierdziła, że przypomni Reprezentacji o bezwzględny obowiązk przestregania przepisów o ochronie danych. (224/2004/PB)

Jeżeli przypadek niewłaściwego administrowania jest szczególnie poważny, powoduje skutki o charakterze ogólnym lub wciąż istnieje możliwość wyeliminowania go przez daną instytucję, Rzecznik sporządza zalecenie wstępne. Dana instytucja lub organ ma obowiązek udzielenia Rzecznikowi szczegółowej odpowiedzi w terminie nieprzekraczającym trzech miesięcy.

W 2005 r. sporządzono 20 zaleceń wstępnych. Ponadto osiem zaleceń wstępnych z 2004 r. doprowadziło do wydania decyzji w 2005 r. Dziewięć spraw zamknięto w ciągu roku od przyjęcia przez instytucję zalecenia wstępnego. Trzy sprawy zakończyły się sprawozdaniem specjalnym dla Parlamentu Europejskiego. Sześć spraw zamknięto z innych powodów. Pod koniec 2005 r. nadal rozpatrywano 11 zaleceń wstępnych, w tym jeden przygotowany w 2004 r. Przykładowe zalecenie wstępne przyjęte w 2005 r.:

- Komisja wyraziła zgodę na wypłatę francuskiemu dziennikarzowi kwoty 56 000 euro. Jest to najwyższe odszkodowanie wypłacone dotychczas w wyniku skargi skierowanej do Rzecznika Spraw Obywatelskich. Rzecznik stwierdził, że Komisja wykazała brak poszanowania dla uzasadnionych oczekiwań skarżącego. Komisja wycofała swój wkład finansowy w projekt skarżącego. (2111/2002/MF)
- Komisja zniósła limit wieku, wynoszący 30 lat, który stanowił jedno z kryteriów doboru w jej programie szkolenia stażystów. Nastąpiło to w wyniku skargi dotyczącej regulaminu programu. Rzecznik zwrócił uwagę, że niektóre inne instytucje i organy wspólnotowe także stosują limit

wieku w programach szkolenia stażystów. Ogłosił więc wszczęcie w sprawie tych programów dochodzenia z własnej inicjatywy. (2107/2002/(BB)PB)

- Komisja wyraziła zgodę na udostępnienie opinii publicznej pisma na temat procedury nadmiernego deficytu, które wystosował do Komisji minister finansów Portugalii. Komisja odmówiła udostępnienia tego pisma posłowi do Parlamentu Europejskiego, utrzymując, że jego ujawnienie zagraża ochronie interesu publicznego w odniesieniu do finansowej, monetarnej lub gospodarczej polityki Portugalii. Rzecznik zwrócił się do władz portugalskich, które poinformowały go, że wobec bieżącej sytuacji budżetowej kraju pismo nie zawiera informacji, które mogłyby zagrozić gospodarczej i finansowej polityce państwa. (116/2005/MHZ)

Jeżeli instytucja lub organ Wspólnoty nie udzieli zadowalającej odpowiedzi na zalecenie wstępne, Rzecznik może przesłać do Parlamentu Europejskiego sprawozdanie specjalne. Stanowi ono ostateczną broń Rzecznika i ostatni znaczący środek stosowany w danej sprawie, ponieważ przyjęcie rezolucji i skorzystanie z uprawnień Parlamentu są sprawami podlegającymi politycznej decyzji Parlamentu. W 2005 r. sporządzono trzy sprawozdania specjalne:

- Rzecznik przedłożył Parlamentowi sprawozdanie specjalne po tym, gdy Rada nie przedstawiła ważnych powodów odmowy prowadzenia w sposób jawny swoich posiedzeń związanych z działalnością legislacyjną. Rzecznik przeprowadził dochodzenie w tej sprawie po otrzymaniu skargi od Elmara BROKA, niemieckiego posła do Parlamentu Europejskiego, oraz przedstawiciela młodzieżowej grupy CDU (Unii Chrześcijańsko-Demokratycznej); zarzut dotyczył braku zgodności Regulaminu Rady z Traktatem o Unii Europejskiej, zgodnie z którym Rada oraz inne instytucje i organy Wspólnoty powinny podejmować decyzje z możliwie najwyższym poszanowaniem zasady otwartości. Rzecznik zalecił, aby Rada ponownie rozważyła swoją odmowę podjęcia decyzji o jawności jej posiedzeń związanych z działalnością ustawodawczą. (2395/2003/GG)
- Rzecznik przedstawił Parlamentowi Europejskiemu sprawozdanie specjalne dotyczące oświadczeń złożonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) w kontekście prowadzonego przez niego dochodzenia. Dochodzenie dotyczyło przedstawionych przez OLAF zarzutów o korupcję, które mogły być rozumiane jako skierowane przeciwko określonemu dziennikarzowi. Dziennikarz złożył kolejną skargę do Rzecznika, z zarzutem, że informacje udzielone przez OLAF podczas dochodzenia mogły „wprowadzić Europejskiego Rzecznika Spraw Obywatelskich w błąd oraz spowodować manipulację dochodzeniem”. W sprawozdaniu specjalnym Rzecznik zalecił, aby OLAF przyznał, że jego oświadczenia złożone w trakcie dochodzenia Rzecznika były nieprawidłowe i mogły wprowadzić w błąd. Rzecznik uznał, że sprawa ta podnosi ważną kwestię zasadniczą, która ma wpływ na zaufanie obywateli do instytucji i organów UE. (2485/2004/GG)
- Rzecznik przesłał do Parlamentu Europejskiego sprawozdanie specjalne po stwierdzeniu nieuzasadnionej dyskryminacji polegającej na różnym traktowaniu pod względem finansowym pracowników UE, którzy mają dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych. Rzecznik sporządził zalecenie wstępne, w którym stwierdził, że Komisja powinna podjąć niezbędne działania, aby rodzice dzieci ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, wykluczonych ze Szkół Europejskich ze względu na stopień ich niepełnosprawności, nie musieli pokrywać części kosztów kształcenia swoich dzieci. W odpowiedzi Komisja wyraziła zasadniczą gotowość do ponownego rozważenia własnej polityki, w zależności od ograniczeń budżetowych, którymi można się zająć podczas procesu budżetowego; Rzecznik uznał jednak, że nie jest to równoznaczne z jednogłównym przyjęciem zalecenia wstępnego. (1391/2002/JMA i inne sprawy)

Dochodzenia z inicjatywy Rzecznika

Rzecznik wykorzystuje swoje uprawnienia do wszczęcia dochodzenia z własnej inicjatywy w dwóch głównych przypadkach. Po pierwsze, może badać ewentualny przypadek niewłaściwego administrowania podniesiony w skardze, jeżeli skarżący jest osobą nieuprawnioną (tj. gdy skarżący

nie ani jest obywatelem, ani mieszkańcem Unii, ani osobą prawną mającą statutową siedzibę w jednym z państw członkowskich). W 2005 r. wszczęto trzy takie dochodzenia z inicjatywy Rzecznika. Ponadto Rzecznik może również wykorzystać prawo do dochodzenia z własnej inicjatywy w razie problemów systemowych w instytucjach. W 2005 r. uczynił to dwa razy; jeden z przypadków był następujący:

- Rzecznik wszczął dochodzenie z własnej inicjatywy w sprawie udostępnienia kandydatom kryteriów oceny ustalanych przez komisje rekrutacyjne. Inicjatywa ta była następstwem trzech spraw rozpatrywanych w 2005 r., które dotyczyły informacji udostępnianych kandydatom uczestniczącym w konkursach rekrutacyjnych. Odpowiedzi udzielone w tych sprawach przez EPSO dostarczyły dodatkowych szczegółowych informacji, które pomogły skarżącym w zrozumieniu uzyskanych ocen. Ponieważ sprawy te dotyczyły ważnych kwestii rzeczowych i prawnych o bardziej ogólnym charakterze, Rzecznik podjął decyzję o wszczęciu dochodzenia z własnej inicjatywy. (OI/5/2005/PB)

Dalsza analiza

Te i inne sprawy przedstawiono w ostatniej części rozdziału drugiego sprawozdania rocznego w podziale na następujące grupy tematyczne: otwartość i ochrona danych; Komisja jako „strażnik Traktatu”; przetargi, umowy i dotacje oraz sprawy związane z personelem i rekrutacją.

Rozdział trzeci sprawozdania zawiera streszczenia 65 spośród łącznej liczby 312 decyzji zamykających sprawy w 2005 r. Streszczenia te obrazują zakres tematów oraz instytucji, których dotyczyły dochodzenia Rzecznika oraz różne rodzaje ustaleń.

Decyzje zamykające sprawy są zazwyczaj publikowane na stronie internetowej Rzecznika (<http://www.ombudsman.europa.eu>) w języku angielskim i w języku skarżącego w przypadku, gdy jest to inny język.

Relacje z innymi instytucjami i organami UE

W celu osiągnięcia pozytywnych wyników swojej działalności na rzecz obywateli Rzecznik nawiązał konstruktywną współpracę z instytucjami i organami UE. Współpraca ta ma postać regularnych spotkań i wspólnych działań, podczas których Rzecznik i jego rozmówcy mogą lepiej zrozumieć pracę drugiej strony, analizują najlepsze sposoby ochrony i wspierania praw obywateli oraz określają dziedziny ewentualnej przyszłej współpracy.

Rzecznik wykorzystał dziesiątą rocznicę działalności instytucji, aby rozwijać konstruktywne stosunki nawiązane podczas pierwszej dekady. Dnia 17 listopada 2005 r. wydał oficjalną kolację dla przewodniczących i sekretarzy generalnych instytucji UE, a także dla dyrektorów organów i agencji Unii. W kolacji wzięło udział ponad 45 osób, reprezentujących instytucje, organy i agencje UE z całej Unii. Celem wydarzenia było podkreślenie woli Rzecznika współpracy ze wszystkimi instytucjami, organami i agencjami UE w celu poprawy jakości administracji UE w nadchodzących latach. Ponieważ około 70% dochodzeń prowadzonych przez Rzecznika dotyczy Komisji, poproszono jej przewodniczącego José Manuela BARROSO o wygłoszenie przemówienia inauguracyjnego. W swoim przemówieniu przewodniczący Komisji naświetlił korzyści wynikające z nowej procedury wewnętrznej, przyjętej przez Komisję w odpowiedzi na dochodzenia Rzecznika. Rzecznik wykorzystał okazję do przedstawienia swojej podwójnej roli, gdyż pełni on nie tylko funkcję zewnętrznego mechanizmu kontroli, ale również stanowi cenne źródło informacji dla kierownictwa instytucji – pomaga w doskonaleniu działalności organów, wskazując dziedziny wymagające poprawy.

Rzecznik powtarzał ten przekaz podczas wielu innych spotkań z członkami instytucji i organów oraz z ich urzędnikami. Odbyły się wówczas prezentacje jego działalności, podczas których doradzał, jak najlepiej odpowiadać na skargi i jak usprawnić procedury. W tym kontekście szczególne znaczenie miało spotkanie z Kolegium Komisarzy, które odbyło się 25 maja. Ponadto podczas spotkań, jakie miały miejsce w 2005 r., wspólnie z głównymi partnerami dyskusji rozważano propozycje zacieśnienia współpracy międzyinstytucjonalnej oraz wymiany informacji i najlepszych praktyk. Podczas kolejnych spotkań omawiano priorytety Rzecznika oraz środki niezbędne do ich osiągnięcia, skupiając się przy tym szczególnie na budżecie instytucji na rok 2006.

Rzecznik składa roczne sprawozdania Parlamentowi Europejskiemu i regularnie informuje posłów o swojej działalności, dostarczając im przez cały rok egzemplarze swoich publikacji. W 2005 r. posłowie do PE otrzymali dziewięć takich publikacji. Współpraca Rzecznika z Komisją Petycji Parlamentu Europejskiego jest owocna i obejmuje wzajemne przekazywanie sobie odpowiednich spraw, w celu zapewnienia obywatelom europejskim możliwie skutecznej pomocy. Skarżącym, którzy postulują zmianę przepisów lub polityki europejskiej, Rzecznik doradza możliwości złożenia petycji do Parlamentu Europejskiego. W 2005 r. stosunki pomiędzy Rzecznikiem i Komisją Petycji uległy dalszemu umocnieniu, a w sprawozdaniu MAVROMMATISA o działalności Rzecznika w 2004 r. podkreślono znaczenie konstruktywnej współpracy. Na posiedzeniu Komisji Petycji w dniu 12 października 2005 r. Rzecznik, zgodnie z art. 195 ust. 3 Regulaminu Parlamentu Europejskiego, zobowiązał się stawić się przed Komisją z własnej inicjatywy przy każdej prezentacji Parlamentowi sprawozdania specjalnego.

Współpraca z innymi rzecznikami praw obywatelskich i podobnymi organami

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich ściśle współpracuje z innymi rzecznikami na szczeblu krajowym, regionalnym i lokalnym, co pozwala zapewnić szybkie i skuteczne rozpatrywanie skarg obywatelskich dotyczących prawa UE. Współpraca ta jest również istotna dla śledzenia ważnych wydarzeń w środowisku rzeczników, wymiany informacji o prawie UE i wymiany najlepszych praktyk. Współpraca ta przebiega głównie pod egidą europejskiej sieci rzeczników praw obywatelskich, chociaż Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich bierze również udział w konferencjach, seminariach i spotkaniach poza siecią.

Europejska sieć rzeczników praw obywatelskich

Ogromne znaczenie dla Europejskiego Rzecznika ma europejska sieć rzeczników praw obywatelskich, która stopniowo przekształcała się w rozbudowane narzędzie współpracy. Sieć obejmuje obecnie prawie 90 urzędów w 30 krajach na poziomie krajowym i regionalnym w Unii Europejskiej, jak również na poziomie krajowym w państwach kandydujących do UE, Norwegii i Islandii. Jest ona skutecznym mechanizmem współpracy przy rozpatrywaniu spraw. Współpraca ta ma szczególne znaczenie, ponieważ wielu skarżących zwraca się do Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, gdy mają problemy z administracją krajową, regionalną lub lokalną. W wielu przypadkach rzecznik praw obywatelskich w kraju, którego dotyczy skarga, może znaleźć skuteczne rozwiązanie. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich w miarę możliwości przekazuje sprawy bezpośrednio do rzeczników krajowych lub regionalnych lub udziela skarżącemu odpowiedniej porady. W 2005 r. Rzecznik doradził 945 skarżącym, aby zwrócili się do krajowego lub regionalnego rzecznika praw obywatelskich, a 91 skarg przekazał bezpośrednio do odpowiedniego rzecznika. Rzecznicy tworzący sieć są również odpowiednimi źródłami informacji dla obywateli o ich prawach wynikających z prawa UE oraz o możliwościach egzekwowania i obrony tych praw.

Oprócz regularnej i nieformalnej wymiany informacji poprzez sieć istnieje specjalna procedura, która pozwala krajowym lub regionalnym rzecznikom praw obywatelskich wystąpić z wnioskiem o udzielenie pisemnej odpowiedzi na pytania dotyczące prawa UE i jego interpretacji, w tym pytania związane rozpatrywaniem określonych spraw. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich udziela odpowiedzi bezpośrednio lub, w stosownych przypadkach, kieruje zapytanie do innej instytucji lub organu UE. W 2005 r. otrzymano cztery zapytania (dwa od krajowych i dwa od regionalnych rzeczników praw obywatelskich), a zamknięto trzy (w tym dwa przeniesione z 2004 r.).

Sieć również aktywnie wymienia się doświadczeniami i najlepszymi praktykami. Wymiana odbywa się podczas seminariów i spotkań, na łamach okresowego biuletynu, na elektronicznym forum dyskusyjnym i w codziennym elektronicznym serwisie informacyjnym.

Seminaria krajowych rzeczników praw obywatelskich są organizowane co dwa lata przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich i jego krajowego odpowiednika. Piąte seminarium, zorganizowane przez holenderskiego rzecznika, Roela FERNHOUTA, i Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich, odbyło się w Hadze, w Holandii, w dniach 11–13 września 2005 r. Program seminarium obejmował uroczystą kolację dla uczczenia dziesiątej rocznicy utworzenia Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich. Pan DIAMANDOUROS wykorzystał tę okazję, by

złożyć podziękowania swoim kolegom za nieocenione wsparcie udzielone instytucji w pierwszej dekadzie jej działalności.

Było to pierwsze seminarium, w którym wzięli udział rzecznicy praw obywatelskich z krajów kandydujących, a także pierwsze po największym jak dotąd rozszerzeniu Unii. W spotkaniu uczestniczyli przedstawiciele wszystkich 25 państw członkowskich UE, oraz Chorwacji, Rumunii, Islandii i Norwegii. Temat seminarium – „Rola instytucji rzecznika praw obywatelskich i podobnych organów w stosowaniu prawa UE” – uznano za wysoce odpowiedni dla rzeczników praw obywatelskich w całej rozszerzonej Unii. Jako organy kontroli rzecznicy praw obywatelskich mają do odegrania decydującą rolę w zapewnieniu pełnego i prawidłowego stosowania prawa UE w państwach członkowskich. Rozmowy prowadzone w Hadze dotyczyły możliwości jak najlepszej współpracy rzeczników w celu właściwego pełnienia tej roli. Wyciągnięto ważne wnioski dotyczące przyszłej współpracy pomiędzy członkami sieci, a postęp w realizacji tych inicjatyw zostanie oceniony na następnym seminarium krajowych rzeczników praw obywatelskich, które odbędzie się w 2007 r. w Strasburgu.

W 2005 r. biuletyn *European Ombudsmen – Newsletter* nadal był niezwykle cennym narzędziem wymiany informacji na temat prawa UE i najlepszych praktyk. Obydwa numery biuletynu, opublikowane w kwietniu i w październiku, były poświęcone takim tematom, jak planowana Agencja Praw Podstawowych UE, dostęp do dokumentów i ochrona danych, dyskryminacja i przeszkody w swobodnym przemieszczaniu się, problemy związane z więziennictwem w niektórych państwach członkowskich, służba zdrowia i problemy imigrantów. W minionym roku nadal rozwijały się elektroniczne forum wymiany dokumentów i fora dyskusyjne Rzecznika. W ten sposób umożliwiono urzędowi wymianę informacji poprzez zamieszczanie pytań i odpowiedzi. Zapoczątkowano kilka ważnych debat dotyczących tak różnorodnych zagadnień jak bezpłatne wypożyczanie książek w bibliotekach publicznych i publikowanie decyzji rzeczników praw obywatelskich w Internecie. Elektroniczny serwis informacyjny Rzecznika – *Ombudsman Daily News* – był publikowany w każdy dzień roboczy i zawierał artykuły, informacje dla prasy i ogłoszenia urzędów z każdego z krajów należących do sieci.

Wizyty informacyjne składane rzecznikom praw obywatelskich w państwach członkowskich i krajach kandydujących również okazały się wysoce skuteczne w rozwoju sieci i stanowią znakomity środek zwiększania wiedzy o udostępnionych przez sieć narzędzi komunikacyjnych.

Posiedzenia

W minionym roku działania Rzecznika w celu współpracy z innymi rzecznikami praw obywatelskich wykraczały poza działalność europejskiej sieci rzeczników. Mając na względzie promowanie działalności rzeczników praw obywatelskich, omawianie stosunków międzyinstytucjonalnych i wymianę informacji o najlepszych praktykach, Rzecznik uczestniczył w wielu imprezach organizowanych przez krajowych i regionalnych rzeczników praw obywatelskich i odbył liczne spotkania z rzecznikami praw obywatelskich oraz przedstawicielami tych instytucji z UE oraz spoza Wspólnoty.

Działania informacyjne

Dążąc niezmiennie do podnoszenia wiedzy obywateli o przysługującym im prawie do składania skarg, Rzecznik wykorzystał dziesiątą rocznicę działalności instytucji, by zorganizować lub poprowadzić liczne imprezy, których celem było informowanie społeczeństwa o jego funkcji. Dnia 28 października Instytut Wyższych Studiów Europejskich (*Institut des hautes études européennes*) Uniwersytetu im. Roberta Schumana (*Université Robert Schuman*) w Strasburgu zorganizował kolokwium pt. *Le Médiateur européen: bilan et perspectives* („Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich – ocena działalności i perspektywy”). W seminarium udział wzięło ponad 80 pracowników akademickich, studentów, prawników, pracowników UE i innych uczestników; otworzyła je Fabienne KELLER, senator i burmistrz Strasburga. Dnia 6 grudnia Rzecznik zorganizował w Brukseli dwie imprezy pod hasłem „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: 10 lat, 20 000 skarg – zbyt wiele czy zbyt mało?” Imprezy, zorganizowane we współpracy z Europejskim Centrum Dziennikarstwa, miały formę seminarium prasowego i otwartych warsztatów dla mediów, organizacji pozarządowych, grup interesów, przedstawicieli władz regionalnych i lokalnych oraz

obywateli zainteresowanych pracą Rzecznika Praw Obywatelskich. Prowadzone podczas nich dyskusje dotyczyły kluczowych dla Rzecznika kwestii, które instytucja powinna rozważyć, wkraczając w drugą dekadę działalności.

W 2005 r. Rzecznik kontynuował wizyty informacyjne w państwach członkowskich, odwiedzając w listopadzie Wielką Brytanię. Podczas tej wizyty Rzecznik spotykał się z obywatelami, potencjalnymi skarżącymi, administratorami, przedstawicielami sądownictwa oraz elit politycznych. Wizyta ta okazała się znakomitym sposobem zwiększania wiedzy obywateli o przysługujących im prawach, podniesienia rangi działalności Rzecznika Praw Obywatelskich wśród czołowych przedstawicieli władzy sądowniczej, ustawodawczej i wykonawczej, jak również wzbogacenia współpracy Rzecznika z rzecznikami w Wielkiej Brytanii.

Rzecznik i jego pracownicy nie ustawali w staraniach, by przedstawiać działalność swojej instytucji na konferencjach, seminariach i posiedzeniach — w 2005 r. odbyło się około 120 tego rodzaju prezentacji. Takie wydarzenia pomagają przybliżyć działalność Rzecznika zarówno potencjalnym skarżącym, jak i zainteresowanym obywatelom.

Rozwijano także kontakty z mediami — do dziennikarzy w całej Europie rozesłano 17 komunikatów prasowych. Rzecznik udzielił ponad 50 wywiadów dziennikarzom z prasy, radia i telewizji oraz mediów elektronicznych w Strasburgu, w Brukseli i w innych miastach. Ponadto przedstawiał swoją działalność i udzielał odpowiedzi na pytania zadawane podczas konferencji prasowych i spotkań z dziennikarzami.

W minionym roku szeroko rozpowszechniano materiały na temat pracy Rzecznika Praw Obywatelskich, szczególnie podczas dni otwartych zorganizowanych przez Parlament Europejski. Dzień 30 kwietnia — dzień otwarty w Brukseli — wykorzystano do wydania *The European Ombudsman's tenth anniversary postcard* (karty pocztowej upamiętniającej dziesiątą rocznicę instytucji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich) w 24 językach. Dla upamiętnienia dziesiątej rocznicy Rzecznik wydał również księgę pamiątkową zatytułowaną „Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich: początki, utworzenie, ewolucja”, wydaną w twardej i w miękkiej oprawie, wprowadzoną do obiegu podczas piątego seminarium rzeczników praw obywatelskich w Hadze. W 2005 r. wydano również nową wersję Europejskiego Kodeksu Dobrej Praktyki Administracyjnej w 24 językach. Ponad 100 000 egzemplarzy Kodeksu rozprowadzono wśród rzeczników praw obywatelskich, członków Parlamentu Europejskiego, kierowników instytucji i organów UE, w Reprezentacjach Komisji oraz biurach parlamentów w państwach członkowskich, ośrodkach informacyjnych i sieciach UE, organach administracji publicznej państw członkowskich na szczeblu krajowym i regionalnym oraz wśród obywateli i organizacji, które wykazały szczególne zainteresowanie pracą instytucji UE. Publikacja spotkała się z ogromnym zainteresowaniem i do końca roku otrzymano prośby o wiele tysięcy dodatkowych egzemplarzy.

Wszystkie te wydawnictwa udostępniono na stronie internetowej Rzecznika, wraz z zamieszczanymi tam regularnie decyzjami, komunikatami dla prasy, danymi statystycznymi oraz szczegółami jego działalności informacyjnej. W 2005 r. utworzono nowy dział witryny internetowej, poświęcony wyłącznie dziesiątej rocznicy działalności instytucji. Zawiera on Księgę pamiątkową, jak również dokumenty związane z wydarzeniami z okazji dziesięciolecia działalności. Utworzono także nowy dział witryny internetowej zawierający dokumenty historyczne związane z ustanowieniem instytucji Rzecznika Praw Obywatelskich.

Od 1 stycznia do 31 grudnia 2005 r. na stronie głównej Rzecznika odnotowano 304 300 odwiedzin. Najwyższą liczbę 71 166 odwiedzin odnotowano na stronie internetowej w angielskiej wersji językowej, w dalszej kolejności odwiedzano strony w wersji francuskiej, włoskiej, hiszpańskiej, niemieckiej i polskiej. Pod względem geograficznego obszaru, z którego odwiedzano stronę internetową, najwyższa liczba odwiedzających pochodziła z Belgii (27 517 odwiedzin), a następnie z Włoch, Hiszpanii, Francji, Niemiec i Polski.

Zmiany wewnętrzne

W 2005 r. Rzecznik kontynuował starania, by dobrze przygotować instytucję do rozpatrywania skarg wnoszonych przez obywateli 25 państw członkowskich w 21 urzędowych językach traktatu.

Departament administracji i finansów Rzecznika przeszedł w 2005 r. gruntowną restrukturyzację, w wyniku której podzielono go na cztery wydziały — wydział administracyjny, finansowy, rozpatrywania skarg oraz informacyjny. Celem restrukturyzacji była większa specjalizacja poszczególnych wydziałów, w których dyrektor departamentu pełni funkcję koordynatora. W departamencie prawnym ulepszono procedury zarządzania sprawami i kontroli jakości w celu zapewnienia spójnego monitorowania i rzetelnego rozpatrywania większej liczby skarg przez liczniejszy zespół prawników.

Liczba stanowisk przewidzianych w planie zatrudnienia Rzecznika wzrosła z 38 w 2004 r. do 51 w 2005 r. zgodnie z długookresowym planem budżetowym przyjętym przez Parlament w 2002 r. Przewidywał on stopniowe wprowadzanie w latach 2003–2005 nowych stanowisk w związku z rozszerzeniem Unii. W budżecie na rok 2006, przyjętym przez organy budżetowe w grudniu 2005 r., przewiduje się zwiększenie liczby stanowisk do 57. Wzrost ten wynika przede wszystkim z kolejnego rozszerzenia Unii Europejskiej (o Bułgarię i Rumunię) oraz wdrożenia decyzji o osiągnięciu pełnej niezależności od usług Parlamentu w zakresie zarządzania personelem Rzecznika. Jednym z priorytetów dziesiątego roku działalności instytucji jest przegląd istniejących umów o współpracy z Parlamentem w celu przystosowania ich do nowych warunków. Podpisanie nowej umowy zaplanowano na początek 2006 r.; jej celem jest utrzymanie intensywnej współpracy z Parlamentem we wszystkich dziedzinach, w których możliwe są znaczne oszczędności skali oraz oszczędności budżetowe.

Rzecznik przedstawił budżet na rok 2006 z uwzględnieniem nowej struktury budżetowej (nomenklatury). Nowa struktura ma na celu zwiększenie przejrzystości i ułatwienie władzom budżetowym pogłębionej kontroli dzięki lepszemu wglądowi w wydatki o podobnym charakterze, które w dotychczasowej strukturze były rozproszone w kilku tytułach lub rozdziałach. Środki przyznane na rok 2006 wynoszą ogółem 7 682 538 euro (w porównaniu do 7 312 614 euro w 2005 r.).

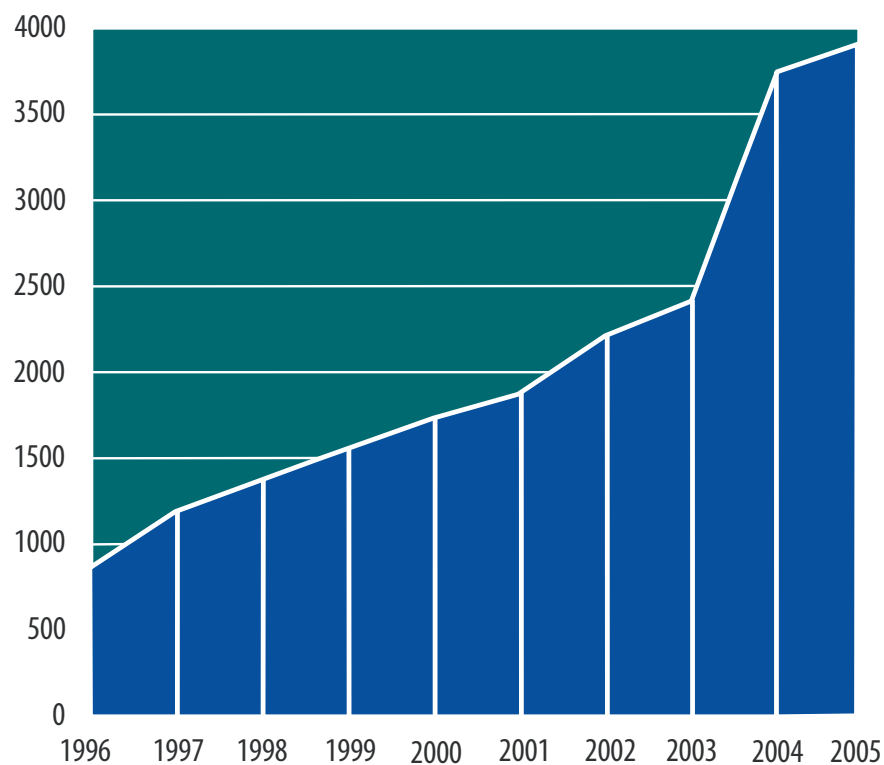

DANE STATYSTYCZNE

1 SPRAWY ROZPATRYWANE W ROKU 2005

1.1	OGÓLNA LICZBA SPRAW W ROKU 2005	4 416 ¹
	– Dochodzenia niezamknięte z dniem 31.12.2004 r.	284 ²
	– Skargi oczekujące na decyzję o dopuszczalności z dniem 31.12.2004 r.	207
	– Skargi otrzymane w roku 2005.	3 920 ³
	– Dochodzenia z własnej inicjatywy Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich	5

Wzrost liczby skarg w latach 1996–2005

¹ W tym 389 skarg dotyczyło tego samego tematu i rozpatrzono je w łącznym dochodzeniu (54 skargi przeniesione z 2004 r., a 335 złożonych w 2005 r.).

² W tym osiem dochodzeń wszczętych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich z własnej inicjatywy i 276 dochodzeń w sprawie skarg.

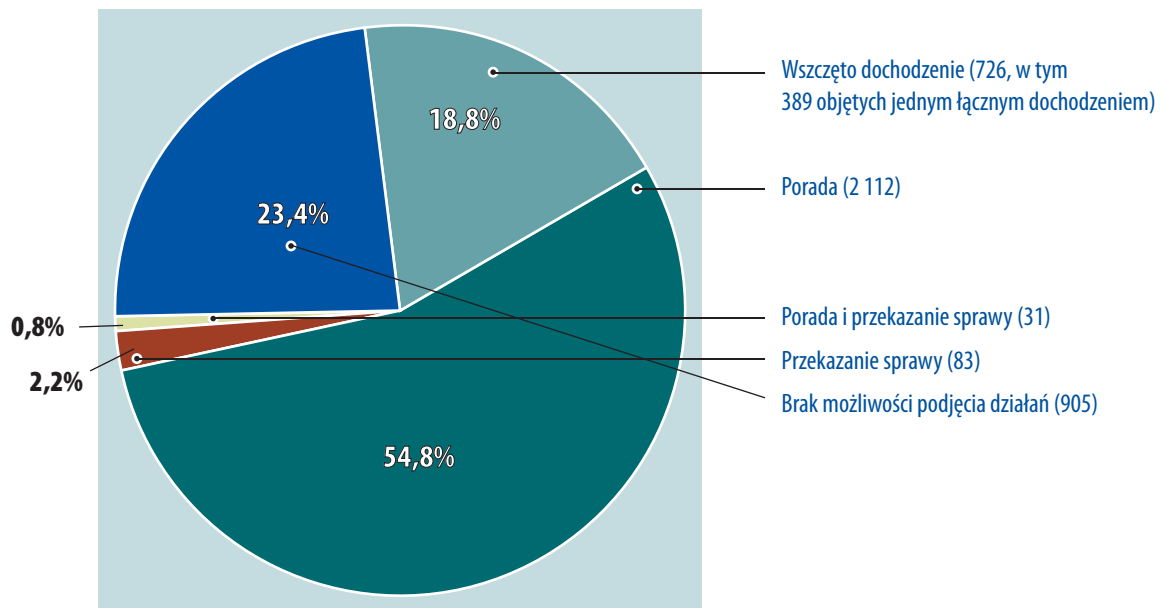
³ W tym 335 dotyczyło tego samego tematu — patrz przypis 1.

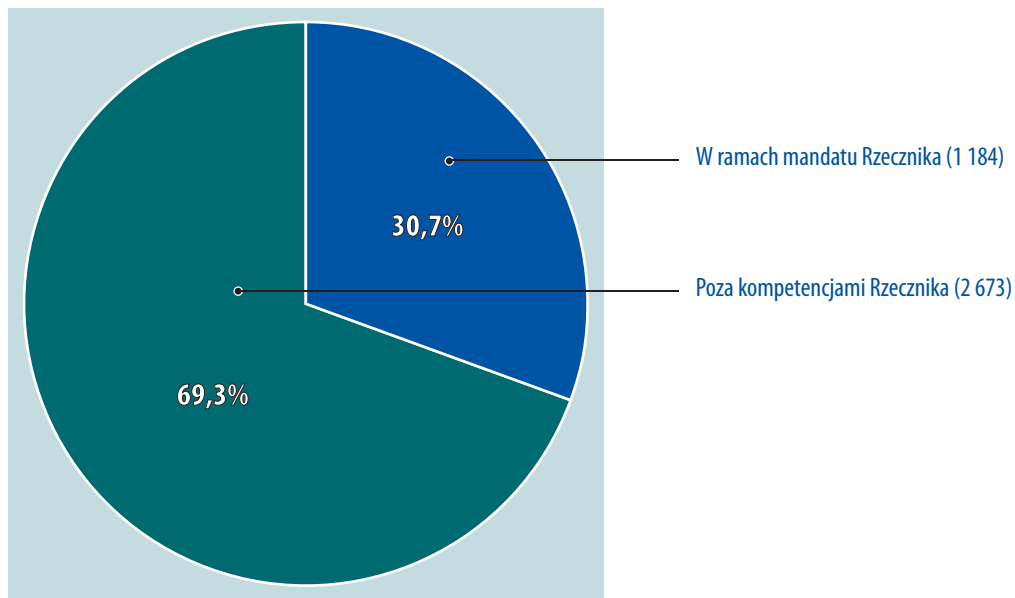
1.2 SPRAWY, W KTÓRYCH ZAKOŃCZONO PROCEDURĘ BADANIA DOPUSZCZALNOŚCI 93%

1.3 ANALIZA SKARG

1.3.1 Według rodzaju działań podjętych przez Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich na rzecz skarżących

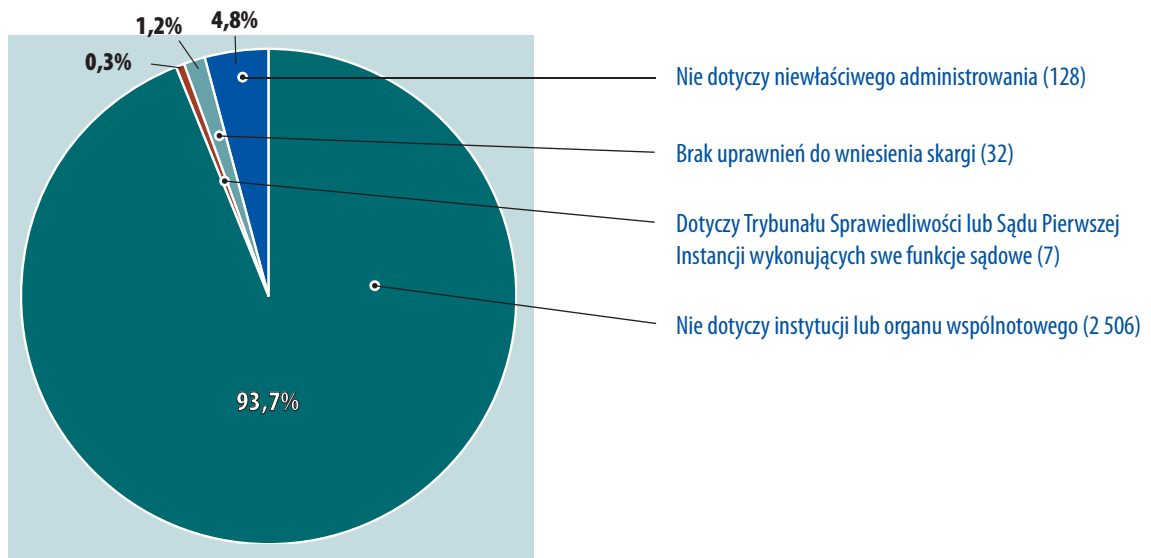

1.3.2 Według obszarów kompetencji Europejskiego Rzecznika Praw Obywatelskich

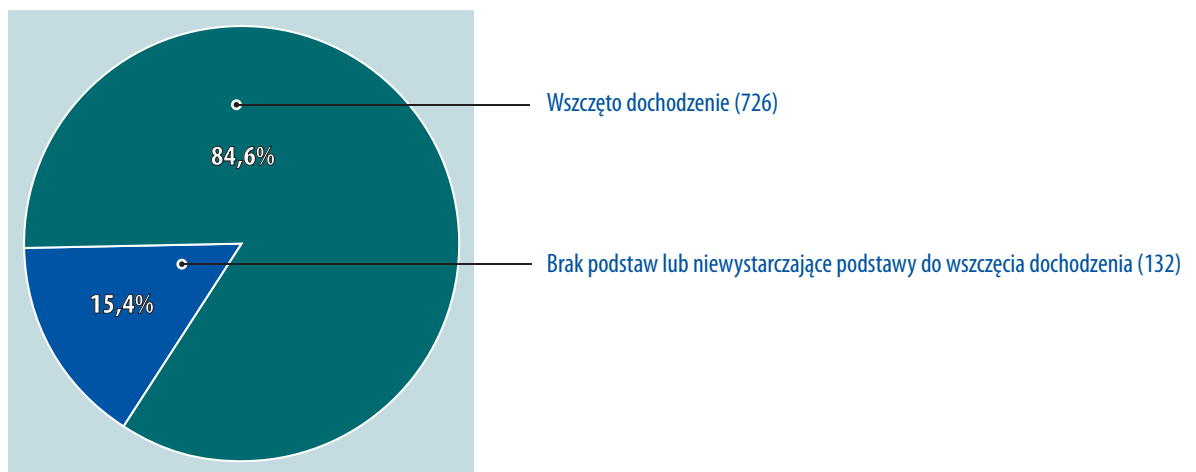

POZA KOMPETENCJAMI RZECZNIKA

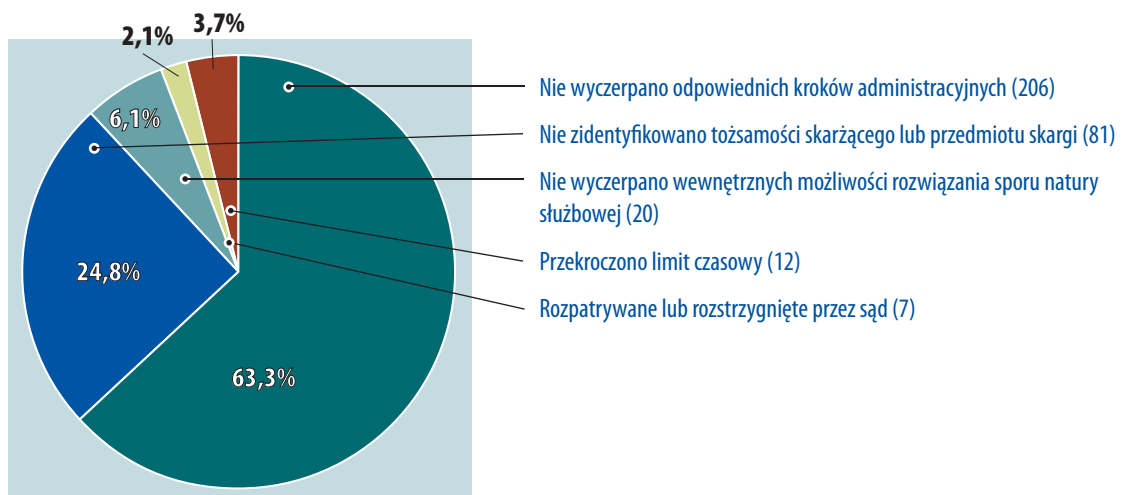

W RAMACH MANDATU RZECZNIKA

Skargi spełniające kryterium dopuszczalności

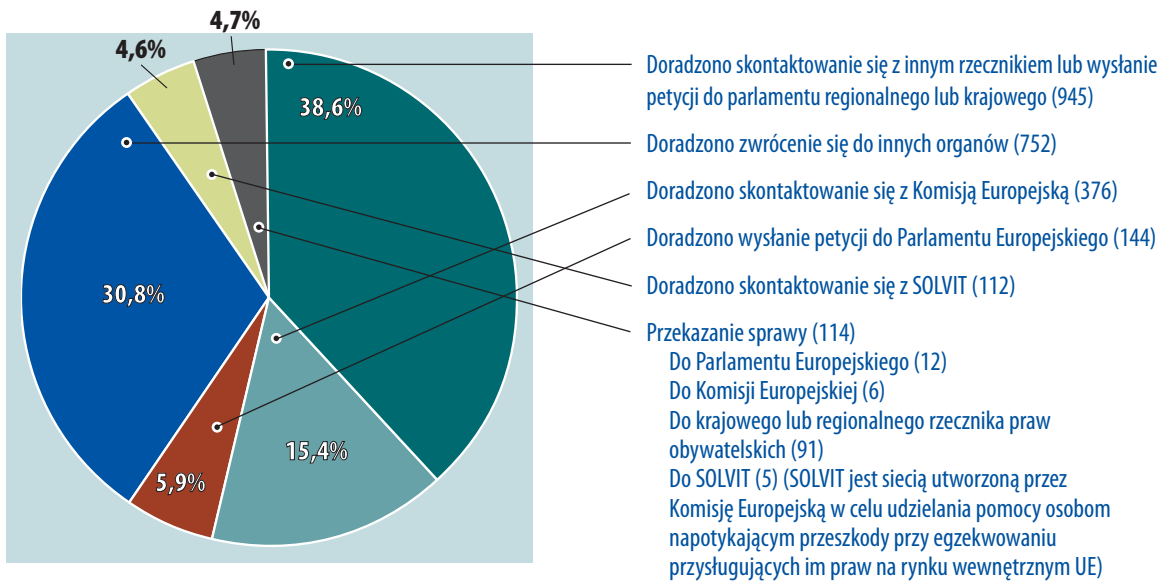
Skargi niespełniające kryterium dopuszczalności

2 PRZEKAZANIE SKARGI I UDZIELENIE PORADY

(W niektórych przypadkach udzielono więcej niż jednej porady)

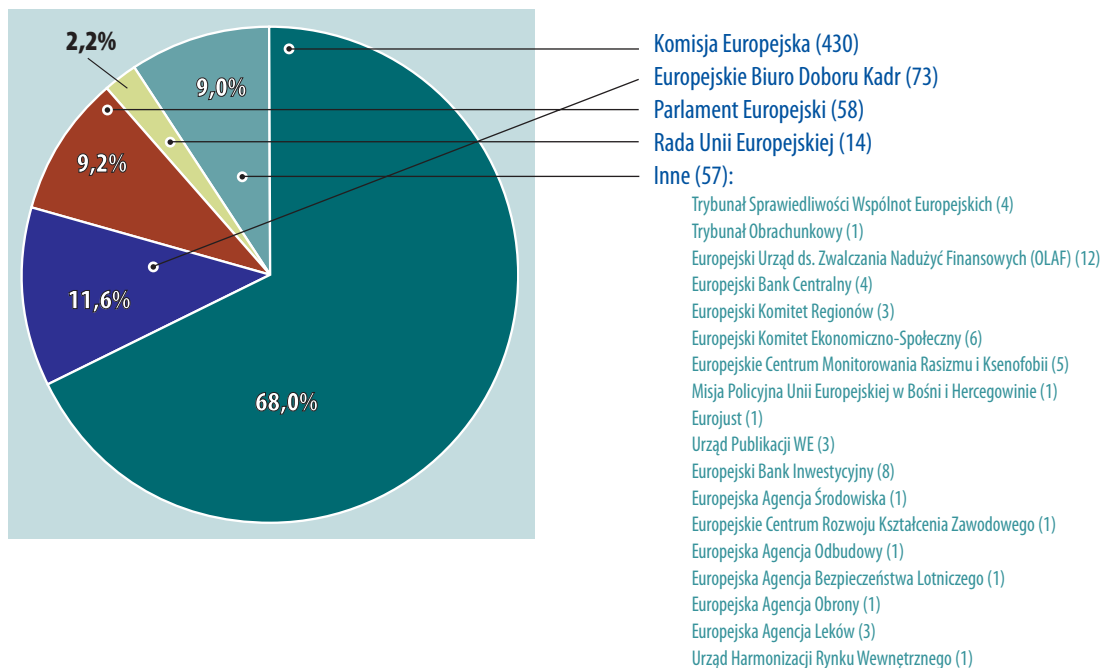

3 DOCHODZENIA PROWADZONE W 2005 R. 627⁴

W 2005 r. Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich prowadził 627 dochodzeń. Z tej liczby 343 dochodzenia wszczęto w 2005 r. (w tym pięć z własnej inicjatywy), a 284 nie zostały zakończone do dnia 31.12.2004 r.

3.1 INSTYTUCJE I ORGANY PODLEGAJĄCE DOCHODZENIOM

(Niektóre sprawy dotyczą dwóch lub więcej instytucji lub organów)

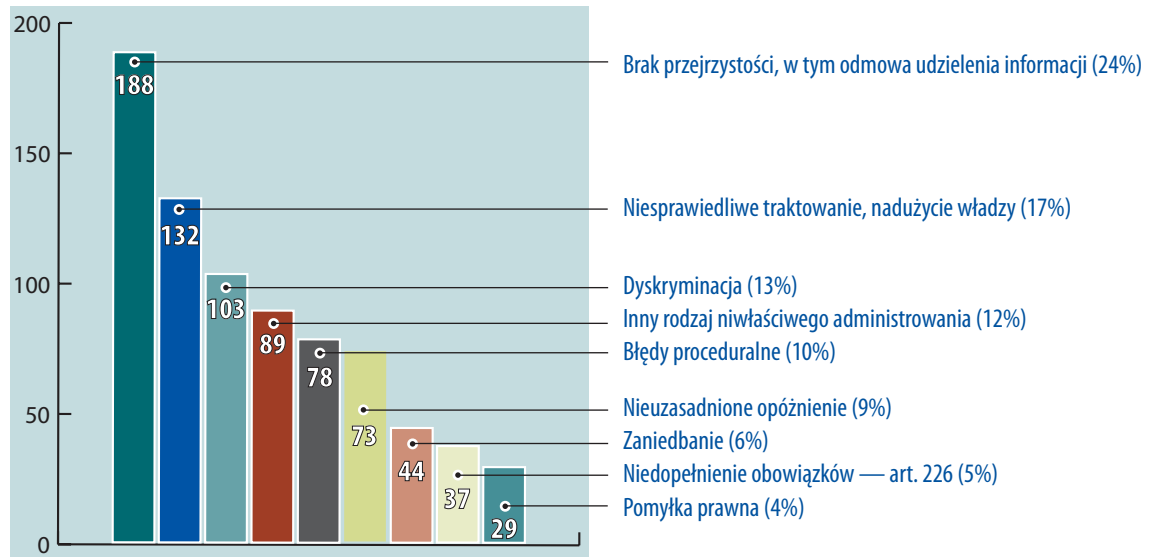

⁴ Jak podano powyżej, 389 spraw wymienionych w przypisach do pkt 1.1. objęto łącznym dochodzeniem.

3.2 ZARZUTY DOTYCZĄCE NIETWAŚCIWEGO ADMINISTROWANIA

(W niektórych sprawach zarzuty dotyczą dwóch rodzajów niewłaściwego administrowania)

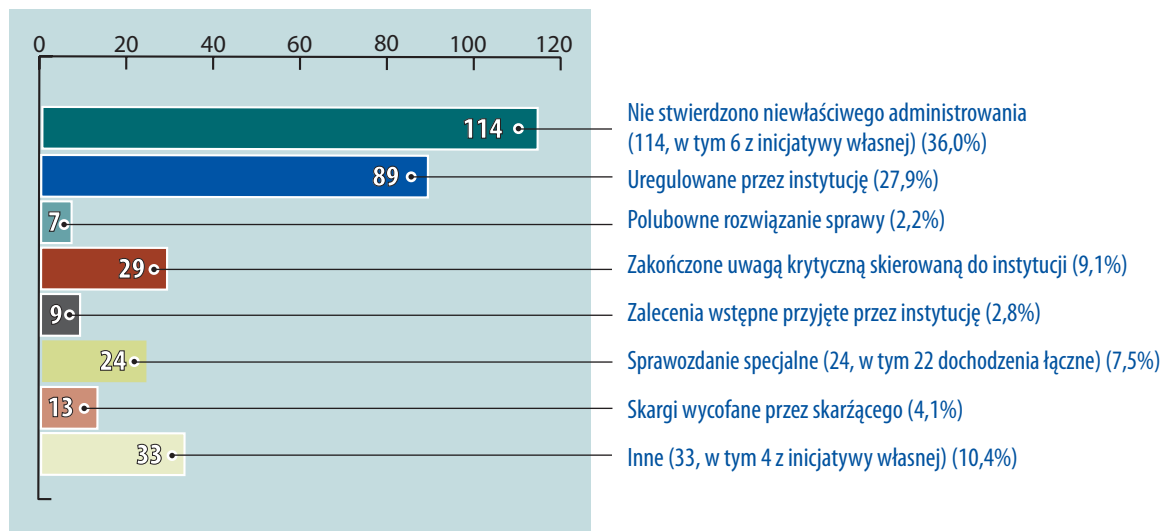

3.3 PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ POLUBOWNYCH, ZALECENIA WSTĘPNE I SPRAWOZDANIA SPECJALNE W 2005 R.

— Propozycje rozwiązań polubownych.....	22
— Zalecenia wstępne.....	20
— Sprawozdania specjalne.....	3 ⁵

3.4 DOCHODZENIA ZAKOŃCZONE PODJĘCIEM ODPOWIEDNIO UZASADNIONEJ DECYZJI..... 312⁶

(Dochodzenie można zamknąć z jednego lub więcej podanych poniżej powodów)

⁵ Jedno ze sprawozdań specjalnych dotyczyło 22 skarg.

⁶ W tym dziesięć dochodzeń wszczętych przez Rzecznika z własnej inicjatywy.

4 ANALIZA POCHODZENIA SKARG ZAREJESTROWANYCH W 2005 R.

4.1 POCHODZENIE SKARG

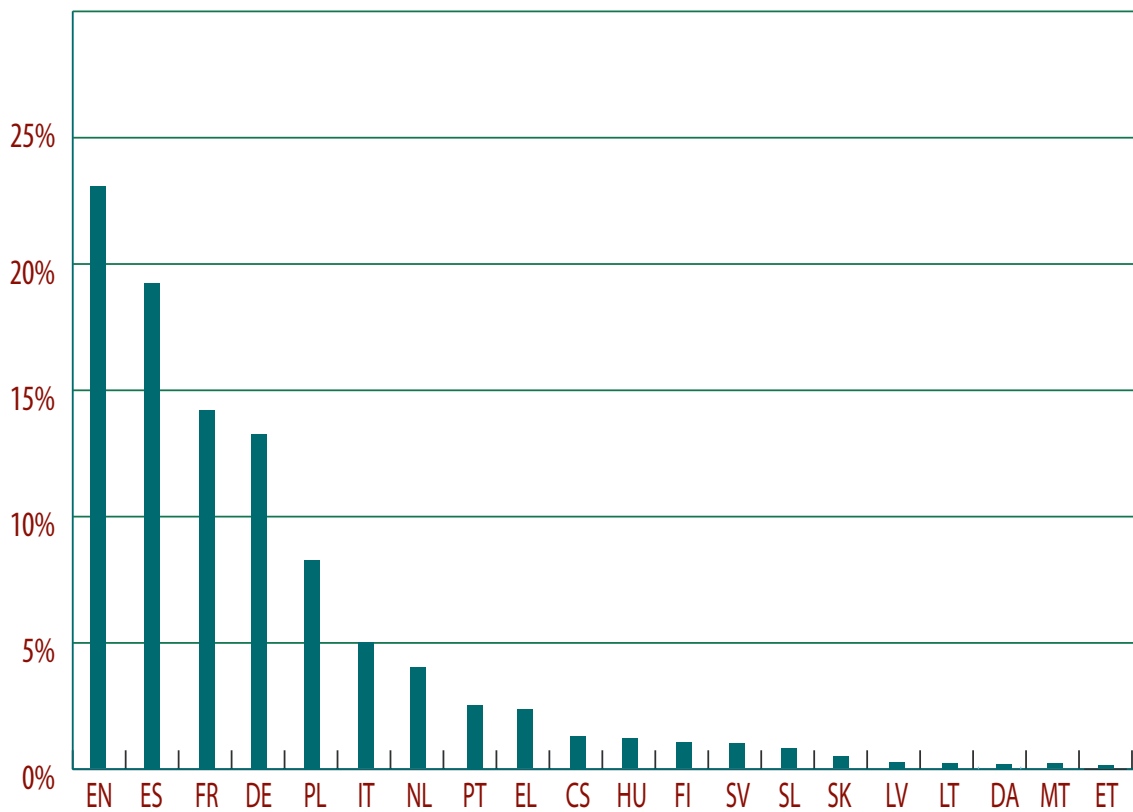

Przedsiębiorstwa i stowarzyszenia
5.5% (215)

Osoby fizyczne
94.5% (3 705)

4.2 PODZIAŁ SKARG WEDŁUG JĘZYKÓW

4.3

ANALIZA GEOGRAFICZNEGO POCHODZENIA SKARG

Kraj	Liczba skarg	% skarg	% ludności UE	Wskaźnik ¹
Malta	40	1.0	0.1	11.6
Cypr	57	1.5	0.2	8.7
Luksemburg	33	0.8	0.1	8.5
Belgia	252	6.4	2.3	2.8
Słowenia	47	1.2	0.4	2.8
Hiszpania	775	19.8	9.5	2.1
Irlandia	64	1.6	0.9	1.8
Grecja	134	3.4	2.4	1.4
Portugalia	114	2.9	2.3	1.3
Finlandia	55	1.4	1.1	1.2
Polska	346	8.8	8.3	1.1
Austria	75	1.9	1.8	1.1
Czechy	80	2.0	2.2	0.9
Szwecja	69	1.8	2.0	0.9
Węgry	76	1.9	2.2	0.9
Litwa	24	0.6	0.7	0.8
Holandia	103	2.6	3.5	0.7
Francja	380	9.7	13.2	0.7
Słowacja	32	0.8	1.2	0.7
Łotwa	13	0.3	0.5	0.7
Niemcy	410	10.5	17.9	0.6
Włochy	215	5.5	12.7	0.4
Zjednoczone Królestwo	197	5.0	13.1	0.4
Estonia	4	0.1	0.3	0.4
Dania	16	0.4	1.2	0.4
Inne	309	7.9		

¹ Wskaźnik obliczono, dzieląc procent skarg przez procent ludności. Wynik powyżej 1 świadczy o tym, że z danego kraju napływa do Rzecznika więcej skarg niż należało oczekiwać, biorąc pod uwagę liczbę ludności. Wszystkie wartości procentowe w tabeli zaokrąglono do jednego miejsca po przecinku.

JAK SKONTAKTOWAĆ SIĘ Z EUROPEJSKIM RZECZNIKIEM PRAW OBYWATELSKICH

POCZTĄ

Europejski Rzecznik Praw Obywatelskich
1 Avenue du Président Robert Schuman
B.P. 403
FR - 67001 Strasbourg Cedex
Francja

TELEFONICZNIE

+33 3 88 17 23 13

FAKSEM

+33 3 88 17 90 62

POCZTĄ ELEKTRONICZNĄ

eo@ombudsman.europa.eu

WITRYNA INTERNETOWA

<http://www.ombudsman.europa.eu>

EUROPEJSKI RZECZNIK PRAW OBYWATELSKICH BADA SKARGI ZŁOŻONE NA NIEWŁAŚCIWE ADMINISTROWANIE W INSTYTUCJACH I ORGANACH UNII EUROPEJSKIEJ

www.ombudsman.europa.eu